

طرح درس‌های

«سینما فارسی»

نویسنده: سپیده برنجی، معلم زبان و ادبیات فارسی دبستان مناسب برای پایه سوم تا هفتم
لوازم مورد نیاز: دفترچه مخصوص، مداد و مداد رنگی، خودکار، کاغذ، گوشی یا تبلت، اینترنت.
حوزه‌های درسی: ادبیات فارسی، نگارش، سینما

مدرسه
بازتاب

فهرست مطالب

۱. فعالیت دوم ۳

۲. ویژگی‌های پوستر ۴

۳. قدم سوم ۵

فعالیت دوم: توجه فیلمی دوست داری؟

لوازم مورد نیاز: دفترچه مخصوص، مداد یا خودکار، مداد رنگی.

قدم اول:

یک لیست پیشنهادی از فیلم‌های مورد علاقه‌تان که برای بچه‌ها مناسب است، تهیه کنید و آن را جایی که دانش‌آموزان می‌توانند ببینند، نصب کنید. این لیست بهتر است بین پنج تا ده فیلم باشد و حتماً نام نویسنده و کارگردان فیلم را ذکر کنید. توجه شما به پدیدآورندگان یک فیلم، دانش‌آموزان را نیز نسبت به این مسأله حساس می‌کند. از دانش‌آموزان بخواهید که هر کدام، پنج فیلم مورد علاقه‌شان را که مناسب سن آن‌ها است، در همان دفترچه مخصوص یادداشت کنند و برای شما بیاورند. از آن‌ها بخواهید که حتماً نام نویسنده و کارگردان فیلم را نیز بنویسند. لیست فیلم‌های بچه‌ها را با دقت مشاهده کنید و اگر فیلمی را نامتناسب با سن دانش‌آموز تشخیص دادید، حتماً با او گفتگو کنید و دلایل خودتان را در این باره به دانش‌آموز بگویید و در نهایت، با نظر دانش‌آموز، فیلم دیگری را جایگزین کنید.

لیست فیلم‌های پیشنهادی نگارنده:

- ۱- خانه دوست کجاست؛ نویسنده و کارگردان: عباس کیارستمی.
- ۲- دونه؛ نویسندگان: امیر نادری، بهروز غریب‌پور، کارگردان: امیر نادری.
- ۳- بچه‌های آسمان؛ نویسنده و کارگردان: مجید مجیدی.
- ۴- کیسه برنج؛ نویسنده و کارگردان: محمدعلی طالبی.
- ۵- بادکنک سفید؛ نویسنده: عباس کیارستمی، کارگردان: جعفر پناهی.
- ۶- خواهران غریب؛ نویسندگان: کیومرث پوراحمد، اصغر عبداللہی، کارگردان: کیومرث پوراحمد.
- ۷- لاک پشت‌ها هم پرواز می‌کنند؛ نویسندگان: بهمن قبادی، محمدرضا کاتب، سپیده شاملو، کارگردان: بهمن قبادی.

- ۸- قوش؛ نویسندگان: کن لوچ، تونی گارنت، بری هاینز، کارگردان: کن لوچ.
 - ۹- چهارصد ضربه، نویسندگان: فرانسوا تروفو، مارسل موسی، کارگردان: فرانسوا تروفو.
 - ۱۰- مری پاپینز، نویسندگان: بیل والش، دان دگرادی، کارگردان: رابرت استیونسون.
- در این لیست کوتاه، فیلم‌های کوتاه و انیمیشن کنار گذاشته شده و فیلم‌های سینمایی‌ای در نظر گرفته شده است که اگرچه بعد از گذشت زمان همچنان جذاب و سرگرم‌کننده‌اند، اما ساخته شده در سال‌های زندگی دانش‌آموزان امروز نیستند.

قدم دوم:

حالاً نوبت معرفی فیلم مورد علاقه شماست. سر کلاس پوستر فیلم‌های مورد علاقه‌تان را به دانش‌آموزان نشان دهید. سعی کنید پوسترها از نظر بصری با یکدیگر متفاوت باشند تا بچه‌ها با شکل‌های گوناگون پوستر مواجه شوند. کمی بعدتر که به ویژگی‌های پوستر می‌پردازیم، این مسأله روشن‌تر می‌شود. برای نشان دادن پوسترها، با توجه به امکانات این فرصت را فراهم کنید. می‌توانید فقط در تلفن همراهتان پوسترها را به بچه‌ها نشان دهید یا حتی پوسترها را پرینت بگیرید و با خود به سر کلاس بیاورید. از آنجا که قرار است یکی از فیلم‌ها را با تفصیل بیشتری معرفی کنید، می‌توانید فقط پوستر آن فیلم را تهیه کنید و سر کلاس بیاورید.

• ابتدا از بچه‌ها پرسید، کاغذی که دست شماست، چیست؟ بگذارید بچه‌ها به شما بگویند که پوستر یکی

از فیلم‌های محبوبتان را در دست دارید. از آن‌ها بخواهید، بگویند از کجا فهمیده‌اند که این یک پوستر است و ویژگی‌های یک پوستر چیست؟

ویژگی‌های پوستر:

۱- تصویری جذاب از فیلم را نشانمان می‌دهد. این تصویر می‌تواند عکسی از خود فیلم یا شخصیت‌های اصلی فیلم و یا نقاشی و تصویری کلاژ شده از تصاویر مختلف باشد. این تصاویر، ممکن است به بخش‌های مختلفی از داستان فیلم اشاره کنند.

۲- اسم فیلم و عوامل اصلی یک فیلم روی آن نوشته شده است. این عوامل بیشتر شامل نویسنده و کارگردان، بازیگران اصلی، تهیه‌کننده، فیلمبردار و تدوین‌گر هستند.

۳- ممکن است یک توضیح کوتاه درباره فیلم روی آن آمده باشد. این توضیح کوتاه می‌تواند نماینده داستان فیلم یا جمله‌ای باشد که منتقدی درباره فیلم گفته است.

۴- اگر فیلم جایزه‌ای برده و یا در جشنواره مهمی شرکت کرده باشد، لوگوی جشنواره نیز روی پوستر دیده می‌شود.

- سپس از دانش‌آموزان بپرسید، به نظر آن‌ها پوستر یک فیلم به چه کاری می‌آید؟ این سؤال، آن‌ها را متوجه بُعد تجاری و تبلیغاتی سینما می‌کند. پوستر یک فیلم باعث می‌شود ما جذب یک فیلم شویم و آن را برای دیدن انتخاب کنیم. همچنین، می‌توانیم براساس ویژگی‌های تصویری و اسم آن حدس بزنیم که این فیلم چه فضا و موضوعی دارند. اگر قبلاً از آن کارگردان یا نویسنده، فیلمی مورد علاقه خود دیده باشیم، حتماً فیلم جدیدش را هم می‌بینیم. ممکن است عکس بازیگر مورد علاقه‌مان را روی پوستر ببینیم و سراغ آن فیلم برویم. اگر لوگوی جشنواره مهمی روی پوستر باشد، با خودمان می‌گوییم احتمالاً فیلم خوبی است که برنده جایزه شده است. در یک کلام، می‌توان گفت که پوستر، ما را به دیدن آن فیلم دعوت می‌کند و نقش مهمی در تبلیغات یک فیلم دارد. همچنین، می‌توانید به مقایسه میان پوستر و جلد یک کتاب پردازید و این ایده را برای دانش‌آموزان روشن‌تر کنید.

- با در دست داشتن پوستر فیلم مورد علاقه‌تان، به معرفی فیلم پردازید. برای معرفی، ابتدا نام فیلم و همچنین نویسنده و کارگردانش را به دانش‌آموزان بگویید. معرفی کوتاهی از کارگردان می‌تواند در برقراری ارتباط بیشتر بچه‌ها مؤثر باشد. چه بهتر که توضیحی درباره تهیه‌کننده فیلم نیز بدهید. تهیه‌کننده که به تهیه سرمایه و فراهم کردن لوازم تولید فیلم می‌پردازد، نقشی اساسی در تولید یک فیلم دارد. سپس به معرفی بازیگران اصلی فیلم پردازید.

در قدم بعدی، خلاصه‌ای از نیمه ابتدایی داستان فیلم را برای بچه‌ها بگویید. تنها به اتفاقات اصلی اشاره کنید و داستان را تنها تا نقطه عطف اول تعریف کنید. به بچه‌ها توضیح دهید که در معرفی داستان یک فیلم، ما قصد داریم افراد را به دیدن فیلم جذب کنیم و برای همین، کسانی که در مجلات و شبکه‌ها به معرفی یک فیلم می‌پردازند، نه تنها همه داستان فیلم را تعریف نمی‌کنند، بلکه آن را در نقطه‌ای حساس و چالش‌برانگیز به پایان می‌برند.

در ادامه، می‌توانید به جذابیت‌هایی که این فیلم برای شما دارد، پردازید یا درباره مفاهیم مهمی که در طول فیلم ارائه شده و احساساتی که در شما برانگیخته، توضیح مختصری بدهید. همچنین، می‌توانید به بیان نکاتی درباره حواشی ساخت و پخش فیلم پردازید.

- بچه‌ها را در گروه‌های سه الی ۵ نفره قرار دهید و از آن‌ها بخواهید یکی از فیلم‌های لیست‌شان را به همین ترتیبی که شما معرفی کردید، به دوستانشان معرفی کنند. می‌توانید روی تخته مراحل معرفی فیلم را خلاصه‌وار بنویسید.

- ۱- اسم فیلم و معرفی عوامل فیلم،
- ۲- بیان خلاصه داستان فیلم برای جذب شدن بیننده،
- ۳- جذابیت‌ها و مفاهیم مهم فیلم از دید شما،
- ۴- اخبار و اطلاعات جالب فیلم.

قدم سوم:

از دانش‌آموزان بخواهید، یکی از فیلم‌های مورد علاقه‌شان را انتخاب کنند و برایش یک پوستر طراحی کنند. به آن‌ها بگویید که مثل یک بازی، سراغ پوستر رسمی فیلمی که انتخاب کرده‌اند، نروند و بعد از طراحی پوستر با توجه به سلیقه و نظر شخصی خودشان، پوستر فیلم را ببینند و آن را با پوستر خود مقایسه کنند. آن‌ها را در انتخاب وسایل و لوازم مورد نیاز برای طراحی پوستر آزاد بگذارید. می‌توانند روی کاغذ یا هر سطح دیگری پوسترشان را آماده کنند. حتی می‌توانند در کامپیوتر و با کمک برنامه‌های مختلفی که می‌شناسند، پوستر خود را طراحی کنند. ممکن است بعضی دانش‌آموزان با نقاشی، ارتباط بیشتری برقرار کنند یا از عکس و حتی کولاژ برای طراحی بهره بگیرند. انتخاب وسایل و لوازم بازیافتی و طراحی پوستر متفاوت با پوسترهای رسمی معمول نیز ایده جالبی است.

ویژگی‌های پوستر را حتماً به بچه‌ها یادآوری کنید. می‌توانید آن‌ها را همان‌طور که پیشتر گفتیم، پای تخته بنویسید و بچه‌ها نیز در دفترچه مخصوصشان یادداشت کنند.

پوسترهای بچه‌ها را مثل یک گالری در کلاس یا در راهروی مدرسه بچسبانید و برای دو هفته به نمایش بگذارید. دانش‌آموزان می‌توانند افراد حاضر در مدرسه را به گالری پوسترهای خود دعوت کنند و از این طریق، فیلم‌های محبوبشان را به افراد بیشتری معرفی کنند.

